

346. O występowaniu *Elachista chrysodesmella* ZELLER, 1850 (*Lepidoptera: Elachistidae*) w Polsce

On the occurrence of *Elachista chrysodesmella* ZELLER, 1850 (*Lepidoptera: Elachistidae*) in Poland

KEY WORDS: *Lepidoptera*, *Elachistidae*, *Elachista chrysodesmella*, faunistics, Poland.

W Polsce *Elachista chrysodesmella* ZELLER jest gatunkiem bardzo rzadkim, charakteryzującym się wąskimi preferencjami ekologicznymi. Po raz pierwszy wykazany on został stosunkowo niedawno z rezerwatu „Zbocza Plutowskie” (CE20), obejmującego fragment zbocza doliny Wisły (BUSZKO 1990: Pol. Pismo ent., **60**: 139-151). Poza wymienionym stanowiskiem *E. chrysodesmella* znana była dotychczas jedynie z miejscowości Dobre i Dwikozy oraz z rezerwatu „Stawska Góra”.

Omawiany motyl występuje wyłącznie w środowiskach muraw kserotermicznych, w miejscach zarówno otwartych, jak i zacienionych. Jako rośliny pokarmowe larw, w literaturze podawanych jest kilka gatunków traw (*Brachypodium* sp., *Dactylis* sp., *Holcus* sp., *Poa* sp.) oraz turzyc (*Carex* sp.); w Polsce jednak larwy znajdowane były tylko na kłosownicy pierzastej (*Brachypodium pinnatum* (L.) P. B.). Miny wytwarzane przez gąsienice należą do typu „*Phyllonorycter*”, są więc nieco nabrzmięte i pofałdowane; zazwyczaj dla niedoświadczonego lepidopterologa są one trudno odróżnialne od tychże, tworzonych przez inny gatunek z rodziny *Elachistidae* – *Elachista subocellea* (STEPHENS, 1834), który często koegzystuje z *E. chrysodesmella*. Minowanie larw *E. chrysodesmella* najczęściej rozpoczyna się, w zwykłe zwiniętej, wierzchołkowej partii liścia; dolna część miny, w przeciwieństwie do min *E. subocellea*, nie jest zaokrąglona, lecz posiada kilka krótkich korytarzy. Z powodu podobieństwa min, jak również z faktu, iż gąsienice tych dwóch gatunków mogą występować w tym samym czasie, aby uzyskać wiarygodne dane faunistyczne, koniecznym jest wyhodowanie z zebranego materiału postaci imaginalnych.

Podczas badań nad *Elachistidae*, prowadzonych w południowej części kraju, odkryto nowe stanowisko dla tego interesującego motyla:

- Nowosiółki (EV97), 25 V 2001, 1♀ ex larva (z min zebranych 13 V 2001), trawiaste zbocze na skraju lasu mieszanego, roślina pokarmowa – *Brachypodium pinnatum* (L.) P. B. (leg. et coll. T. BARAN).

Tomasz BARAN, Inst. Biol. i Ochr. Środ. URz, Rzeszów